(2) Праћење, прикупљање и објављивање података о привредним друштвима унутар индустријских зона вршиће се у оквиру рада информационог система регистра индустријских зона у сарадњи са институцијама из области статистике.

ДИО ОСМИ
КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 26.
(Новчане казне)

Новчаном казном у износу од 500 до 2000 КМ казниће се за прекршај правно и физичко лице:

а) ако у индустријекој зони покрене производњу која има штетне утицаје на околину (члан 3. став (1)), алинеја 3,
б) ако користи термин „индустријска зона" супротно одредбама члана 3 став (2),
ц) ако не обавља или врши послове супротно одредбама члана 12. став (2).

ДИО ДЕВЕТИ
ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.
(Програмирање у прелазном периоду)

У прелазном периоду у трајању од једне године од дана ступања на снагу овог Закона, могуће је усвајање плана и програма из чланова 16. и 17. овог Закона, уколико је актом Владе утврђено да су циљеви из плана усклађени са кантоналном политиком у области индустријских зона.

Члан 28.
(Ступање на снагу)

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним новинама Босанско подрињског кантона Горажде".

Број:01-02-325/15 **ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋА**
12.05.2015.године **СКУПШТИНЕ**
Г о р а ж д е **Аида Обуђа,с.р.**

263

На основу члана 33.а Устава Босанско-подрињског кантона Горажде („Службене новине Босанско-подрињског кантона Горажде", број:8/98, 10/00 и 5/03), **д о н о с и м:**

У К А З
О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ОБРАЗОВАЊУ ОДРАСЛИХ НА ПОДРУЧЈУ БОСАНСКО-ПОДРИЊСКОГ КАНТОНА ГОРАЖДЕ

Проглашава се Закон о образовању одраслих на подручју Босанско-подрињског кантона Горажде, који је донијела Скупштина Босанско-подрињског кантона Горажде, на 4. редовној сједници, одржаној 12.05.2015. године.

Број:02-02-197/14 **П Р Е М И Ј Е Р**
12.05.2015. године **Емир Оковић,с.р.**
Г о р а ж д е

264

На основу поглавља IV, одјељак А, члана 23, а у вези са члановима 16. и 18. Устава Босанско-подрињског кантона Горажде ("Службене новине Босанско-подрињског кантона Горажде", број: 8/98, 10/00 и 5/03) и члана 106. Пословника Скупштине Босанско-под-

рињског кантона Горажде ("Службене новине Босанско-подрињског кантона Горажде", број: 10/08 и 1/15), Скупштина Босанско-подрињског кантона Горажде, на 4. редовној сједници, одржаној 12. маја 2015. године, **д о н о с и:**

З А К О Н
о образовању одраслих Босанско-подрињског кантона Горажде

ДИО ПРВИ
ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.
(Предмет Закона)

(1) Законом о образовању одраслих Босанско-подрињског кантона Горажде (у даљем тексту Законом) уређује се:

а) обављање дјелатности образовања одраслих;
б) општа питања у вези са организацијом, финансирањем, управљањем и руковођењем процесом образовања одраслих;
ц) услови које мора испуњавати организатор образовања одраслих;
д) права и обавезе надлежних органа у области образовања одраслих,
е) издавање јавних исправа и друга питања од значаја за обављање дјелат ности образовања одраслих на подр учју Босанско-подрињског кантона Горажде (*у даљем тексту: Кантон*).

Члан 2.
(Општи интерес Кантона)

Општи интерес Кантона је осигурање висококвалитетне стручне обуке и образовања одраслих, која доприноси смањењу незапослености, развоју друштва заснованог на знању, одрживом развоју, европским вриједностима и социјалној кохезији.

Члан 3.
(Образовање одраслих)

(1) Образовање одраслих дио је јединственог образовног система који током цијелог живота одраслима обезбјеђује стицање компетенција и квалификација потребних за лични и професионални развој, рад и запошљавање, као и друштвено одговорно понашање.
(2) Образовање одраслих обухвата цјелину процеса учења одраслих намијењену:

а) остваривању права на слободан развој личности;
б) оспособљавању за запошљавање: стицање квалификација за прво занимање, преквалификацију, стицање и продубљивање стручних знања, вјештина и способности;
ц) оспособљавању за активно грађанство.

Члан 4.
(Значење појединих израза)

Поједини изрази употријебљени у овом Закону имају сљедећа значења:

а) '*Андрагогија*' је наука која се бави учењем одраслих и дидактичко-методичким специфичностима процеса образовања одраслих. Наглашава разлике у интеракцијско-комуникацијском аспекту одгоја и образовања

одраслих. У већини европских земаља појам андрагогија замјењује се појмом образовање одраслих *(adult education)*. Термин се задржао у употреби на простору Балкана, у Холандији и у америчкој литератури чији су аутори сљедбеници андрагошке мисли M. Knowlesa.

б) '*Одрасли*' су лица старија од 15 година која нису завршила основно образовање, односно лица старија од 18 година која су завршила основно образовање у редовном школовању и друга лица која се образују, а да при том немају статус ученика или студента;

ц) '*Образовање одраслих*' се организује за одрасла лица (полазна тачка од које се дефинише одраслост креће се од 15. до 18. године старости) има за циљ задовољавање општих образовних потреба одраслог лица или професионално стручно усавршавање. То је дио образовног система једне земље који је, или би требао бити, потпуно равноправан с осталим дијеловима образовног система. Укључује све облике учења (формално, неформално и информално) одраслих лица.

д) '*Цјеложивотно учење*' подразумијева интеграцију формалног, неформалног и информалног учења како би се стекле могућности за стално унапређење квалитета живљења;

е) '*Формално образовање*' је учење усмјерено од стране наставника или инструктора које се стиче у образовним установама, а према наставним плановима и програмима одобреним од надлежних образовних власти;

ф) '*Неформално образовање*' је организован процес учења и образовања усмјерен ка усавршавању, специјализацији и допуњавању знања, вјештина и способности према посебним програмима који су усмјерени на лични развој одраслих, рад и запошљавање и социјалне активности;

г) '*Информално учење*' је процес самосталног стицања знања, вриједности, ставова, способности и вјештина у свакодневном животном, радном и социјалном окружењу;

х) '*Прво занимање*' је образовање и оспособљавање за укључивање у рад и обављање мање сложених послова након завршене основне школе;

и) '*Доквалификација*' је стицање новог знања у оквиру истог занимања с циљем повећања компетенција, односно додатно стручно образовање према посебно утврђеним диференцираним програмима ради стицања вишег степена квалификације у оквиру истог занимања;

ј) '*Преквалификација*' је образовање и оспособљавање за друго занимање, односно образовање и оспособљавање које лицу које је већ претходно стекло неко стручно звање, односно занимање, омогућава да стекне нове компетенције за обављање новог занимања или нове професионалне дјелатности;

к) '*Специјализација*' је образовање и оспособљавање у оквиру истог

занимања ради стицања посебних знања и радних вјештина;

л) '*Самоусмјерено учење*' одраслих означава активности у којима одрасло лице самостално успоставља контролу над процесом учења, као и одговорност за резултате учења;

м) '*Исходи учења*' представљају изјаву о томе шта полазник/учесник у образовном процесу зна, разумије и може да обавља на основу завршеног процеса учења, дефинисаних кроз знање, вјештине и ставове;

н) '*Усавршавање*' је сваки облик образовања, обуке, оспособљавања, стицања компетенција и сл. након завршеног почетног образовања или током радног вијека које треба помоћи лицу да побољша или актуелизира своја већ стечена знања и/или компетенције, да стекне нове компетенције у погледу професионалног напредовања и да се лично и професионално усавршава;

о) '*Оспособљавање*' је оспособљавање за укључивање у рад након завршене основне школе за обављање једноставних и мање сложених послова одређеног занимања;

п) '*Посебни програми*' су програми за повећање општег образовања и повећање стручних и других компетенција;

р) '*Јавно важећи образовни програм*' је програм образовања који је донио, односно одобрио надлежни орган;

с) '*Знање*' је резултат усвајања информација кроз процес учења, односно скуп чињеница, принципа, теорија и пракси које се односе на подручје рада или изучавања;

т) '*Вјештине*' представљају способност примјене знања и коришћења принципа „знати како" да се изврши одређени задатак и да се ријеши проблем;

у) '*Компетенције*' су способност примјене знања, вјештина и персоналних, социјалних и методолошких способности, на радном мјесту или током учења, како у приватном тако и у професионалном развоју;

ф) '*Писменост одраслих*' обухвата:

1. основну писменост, као способност одраслих да комуницирају на властитом језику и да с разумијевањем читају и пишу кратке, једноставне изјаве о њиховом свакодневном животу;
2. функционалну писменост, као способност одраслих да разумију и користе медијске и друге информације у сврху планирања и остварења властитог развоја, као и способност одраслих да се укључе у активности у којима је писменост, која подразумијева и коришћење информационих и комуникационих технологија, потребних за њихово боље свакодневно функционирање и учешће у животу заједнице.

Члан 5.
(Принципи образовања одраслих)

Образовање одраслих се заснива на принципима:

а) цјеложивотног учења – уважавања потреба и могућности одраслих за учење и развој током цијелог живота;

б) рационалног кориштења образовних могућности, територијалне близине и доступности образовања свима под једнаким условима, у складу с њиховим способностима;
ц) повезивања образовања са тржиштем рада;
д) гаранције квалитета образовне понуде;
е) уважавања различитости потреба и могућности, претходних знања и искустава, те с тим у вези и специфичности образовања и учења одраслих;
ф) слободе избора одговарајућег образовања, као и облика, метода и начина учења;
г) доступности и разноврсности образовне понуде;
х) осигурања одговарајућег квалитета образовања;
и) промовисања једнаких вриједности исхода учења у формалном и неформалном образовању те информалном учењу;
ј) професионалности и одговорности организатора образовања одраслих те професионалности и етичности андрагошког кадра;
к) поштовања личности и достојанства сваког учесника у процесу образовања одраслих;
л) информисања, савјетовања и вођења у даљем образовању и/или каријерном напредовању.

Члан 6.
(Циљеви образовања одраслих)

Образовање одраслих има за циљ:

а) побољшати образовне и квалификационе структуре као и могућности запошљавања становништва;
б) омогућити стицање минимално основног образовања;
ц) подизати основну и функционалну писменост одраслих;
д) оспособљавати за запошљавање одрасла лица која немају завршено формално образовање и стицање квалификација за прво занимање;
е) омогућавати даље образовање и обуку, односно могућност доквалификације, преквалификације и континуираног стручног усавршавања током цијелог радног и животног вијека;
ф) омогућавати образовање и стицање знања, вјештина и компетенција у складу са личним способностима, афинитетима и животном доби појединца;
г) омогућавати формално/јавно признавање и потврђивање резултата претходног учења, односно стечених знања, вјештина и компетенција, без обзира на начин њиховог стицања;
х) стварати основе за одрживи друштвено-економски развој на локалном, кантоналном, ентитетском и државном нивоу;
и) повећати професионалну мобилност и флексибилност радно активног становништва;
ј) смањити сиромаштво, остварити једнакости, социјалну укљученост и међугенерацијску солидарност;
к) унаприједити квалитет живота – личног, породичног, природног и социјалног окружења;
л) развијати демократију, интер-

културалност и толеранцију;
м) омогућити интеграцију у европски друштвени и економски простор, уважавајући европске образовне оквире.

ДИО ДРУГИ
ОБЛИЦИ ОБРАЗОВАЊА

Члан 7.
(Облици образовања одраслих)

(1) Образовање одраслих одвија се кроз:

а) формално образовање;
б) неформално образовање;
ц) информално учење;
д) самоусмјерено учење.

Члан 8.
(Формално образовање)

(1) Формално образовање одраслих је дјелатност која се реализује у јавним или приватним образовним установама верификованим од стране Министарства ради стицања општег образовања, одговарајућих квалификација, знања, вјештина и способности у складу са прописаним стандардима и наставним плановима и програмима које доноси Министарство.
(2) Формално образовање одраслих обухвата:

а) основно образовање;
б) средњошколско образовање; стицање средње школске или стручне спреме, ниже стручне спреме, преквалификације, оспособљавање и усавршавање;
ц) високо образовање.

(3) Формално образовање одраслих проводи се у складу с јавно важећим образовним програмом.

Члан 9.
(Неформално образовање)

(1) Неформално образовање одраслих означава организоване процесе учења на основу посебних програма усмјерених на стицање знања, способности и вјештина ради лакшег запошљавања, ради стицања вриједности и ставова одраслих за различите социјалне активности те за лични развој.
(2) Начин, услови и вријеме образовања одраслих утврђују се актима организатора неформалног образовања одраслих.
(3) Вријеме организовања неформалног образовања у току године утврђује се годишњим програмом рада образовне институције која проводи неформално образовање.

Члан 10.
(Информално учење)

(1) Информално учење одраслих представља процес самосталног стицања знања и вјештина, прихватања ставова и позитивних вриједности у свакодневном животном, радном и социјалном окружењу.
(2) Знања, вјештине и способности стечене информалним учењем одрасли могу доказати, неовисно о начину на који су стечене, полагањем испита.

Члан 11.
(Самоусмјерено учење)

(1) Самоусмјерено учење се одвија кр-

оз активности којима одрасло лице само успоставља процес учења и одговорности за резултате тог учења без непосредне и континуиране помоћи других.

(2) Знања, вјештине и способности стечене самоусмјереним учењем одрасли могу доказати, неовисно о начину на који су стечене, полагањем испита.

Члан 12.
(Јавно важеће образовање)

(1) Јавно важеће образовање одраслих је образовање које се стиче по јавно важећем образовном програму основног и средњег образовања или по прилагођеном јавно важећем образовном програму или дијелу тог програма, у складу са посебним прописом који уређује ту област образовања.

(2) Одрасли могу стицати знања, вјештине и компетенције по донесеном, односно одобреном програму образовања или дијелу тог програма, у складу са овим Законом.

(3) Образовање стечено у смислу става (2) овог члана, након провјере од стране овлаштене установе је јавно важеће образовање и доказује се јавном исправом.

ДИО ТРЕЋИ
ОРГАНИЗАТОРИ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ

Члан 13.
(Организатори образовања одраслих)

(1) Организатор образовања одраслих (у даљњем тексту: организатор) у смислу овог Закона је:

а) основна и средња школа;

б) високошколска и друга установа, јавно предузеће, служба за запошљавање, привредно друштво, подузетник, синдикална организација, удружење, стручно друштво, организације за образовање одраслих, центри и организације за стручно усавршавање, за учење страних језика, информационо-комуникационе технологије, за обуку и развој људских ресурса, ауто-школе, привредна комора, као и други субјекти регистровани за образовну дјелатност у складу с прописима којима се уређује класификација дјелатности (у даљњем тексту: друга организација).

(2) Установу за образовање одраслих може основати домаће и страно правно и физичко лице у свим облицима својине.

(3) Јавну установу за образовање одраслих може основати Кантон или јединица локалне самоуправе.

Члан 14.
(Јавно признати организатор активности)

(1) Основна и средња школа су јавно признати организатори активности, ако испуњавају прописане услове за ту активност и имају рјешење о верификацији, које издаје Министарство за образовање, младе, науку, културу и спорт Босанско – подрињског кантона Горажде *(у даљем тексту: Министарство)*, у складу са законом којим се уређују

основи система образовања и одгоја (у даљњем тексту: Закон) и овим Законом.

(2) Друга организација може стећи статус јавно признатог организатора активности за активности неформалног образовања одраслих ако је регистрована за образовне дјелатности, задовољава утврђене стандарде и на основу одобрења Министарства у складу с овим Законом.

(3) Изузетно од става (2) овога члана, статус јавно признатог организатора активности имају државни органи и установе које у складу с посебним законом обављају стручно усавршавање и друге активности образовања одраслих.

(4) Одобрење из става (2) овога члана се издаје другој организацији која испуњава прописане услове за организовање активности образовања одраслих у погледу програма, кадра, простора, опреме и наставних средстава.

(5) Ближе услове у погледу програма, кадра, простора, опреме и наставних средстава, укључујући и услове за осигуравање приступачности наставе и програма за лица с инвалидитетом, прописује Министарство.

Члан 15.
(Средства за оснивање и рад)

(1) Оснивач установе за образовање одраслих на подручју кантона осигурава средства потребна за оснивање и рад установе, у складу са стандардима и нормативима за реализацију програма образовања одраслих, којима се посебно стандардизирају и нормирају простор, опрема, кадрови, наставна средстава и учила.

(2) Ако установе за образовање одраслих оснива више правних, односно физичких лица, своје међусобне односе уређују уговором.

(3) Стандарде и нормативе, те начин и поступак за утврђивање услова које морају испуњавати установе за извођење програма образовања одраслих доноси Министарство.

Члан 16.
(Одлука о оснивању)

(1) Одлука о оснивању установа за образовање одраслих садржи:

а) назив оснивача,
б) назив и сједиште институције,
ц) врсту програма за које се оснива,
д) изворе и начин обезбјеђивања средстава за рад,
е) број наставника и другог особља,
ф) зграде и објекте који ће бити обезбијеђени и који ће се користити,
г) лице које ће представљати и заступати институцију и његова овлаштења и одговорности,
х) рок за доношење општег акта, именовање органа управљања и руковођења,
и) друга питања значајна за рад институције.

Члан 17.
(Оснивање установе за образовање одраслих)

(1) Установа за образовање одраслих може се основати ако:

а) постоји потреба за њеним оснивањем (када се оснива као јавна установа);

б) су обезбијеђена средства за финансирање, односно суфинансирање програма за образовање одраслих;
ц) је осигуран адекватан простор који испуњава хигијенско-техничке услове у складу са стандардима и нормативима простора и опреме, има потребан број предавача, стручних сарадника и осталих запослених и
д) су обезбијеђена средства за рад од стране оснивача.

(2) Оснивач је дужан да, уз захтјев за издавање рјешења о испуњавању услова за оснивање установе за образовање одраслих, Министарству достави:

а) оснивачки акт;
б) елаборат о оправданости оснивања (за јавну установу);
ц) податке о лицу овлаштеном за заступање;
д) доказ о осигураним условима и средствима за рад.

(3) Испуњеност услова за оснивање установе за образовање одраслих утврђује комисија коју именује Министарство.

Члан 18.
(Регистар установа за образовање одраслих)

(1) Установа за образовање одраслих уписује се у Регистар установа за образовање одраслих (у даљем тексту: Регистар), који води Министарство.
(2) Ближи пропис о поступку утврђивања услова о садржају и начину вођења Регистра доноси Министарство.
(3) У Регистар се могу уписати само установе које испуњавају услове из овог Закона.
(4) Провјеру услова за упис у Регистар врши комисија коју формира Министарство, а на захтјев оснивача.
(5) Министар доноси рјешење о испуњености услова из става (3) овог члана.
(6) Против рјешења из става (5) овог члана може се изјавити жалба Влади Кантона у року од 15 дана од дана достављања истог.
(7) Установа за образовање одраслих се уписује у Судски регистар и даном уписа стиче статус правног лица.

Члан 19.
(Јавне исправе и печат)

(1) Установа за образовање одраслих која је уписана у регистре обавезна је водити документацију и евиденцију и може издавати одговарајуће јавне исправе о завршеном образовању по јавно важећим програмима.
(2) Установа за образовање одраслих која је уписана у регистре обавезна је водити документацију и евиденцију и може издавати цертификате, потврде о завршеној обуци, потврде о учешћу за неформалне облике образовања, на основу прописа које доноси Министарство.
(3) Установа за образовање одраслих има печат који се користи као доказ аутентичности сваког документа који издаје.

Члан 20.
(Контрола и престанак рада)

(1) Министарство врши провјеру испуњености услова рада институције

уписане у регистар из члана 18. овог Закона сваке четири године, а по исказаној потреби и мимо напријед утврђеног рока.

(2) Ако се приликом контроле установи да институција не обавља дјелатност на начин утврђен законом или не испуњава услове прописане Законом, Министарство ће утврдити рок за отклањање неправилности који не може бити дужи од шест мјесеци.

(3) Док траје рок за отклањање утврђених неправилности из става (2) овог члана и док не добије рјешење којим се потврђује да су утврђене неправилности отклоњене, образовна институција не може вршити пријем и упис полазника нити обављати друге активности које су условљене отклањањем утврђених недостатака.

(4) Ако образовна институција у року из става (2) овог члана не отклони неправилности, Министарство обавезно доноси рјешење о забрани рада и налаже брисање из Регистра.

(5) Против рјешења из става (4) овог члана може се изјавити жалба Влади Кантона у року од 15 дана од дана достављања истог.

Члан 21.
(Брисање из Регистра)

(1) Установа за образовање одраслих се брише из Регистра када престане да испуњава услове прописане овим Законом и ближим прописима које доноси Министарство.

(2) Укидање и брисање установа за образовање одраслих из Регистра објављује се у „Службеним новинама Босанско-подрињског кантона Горажде".

ДИО ЧЕТВРТИ
ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ

Члан 22.
(Планови и програми образовања одраслих)

Образовање одраслих заснива се на плановима и програмима образовања одраслих или дијеловима одговарајућих програма за редовне ученике којима одрасли стичу кључне и стручне компетенције и квалификације потребне за лични и професионални развој, рад и запошљавање, као и друштвено одговорно понашање, односно допуњују знања, вјештине, способности и ставове.

Члан 23.
(Активности на реализацији плана и програма образовања одраслих)

Спровођење плана и програма образовања се одвија кроз сљедеће активности:

а) објављивање јавног конкурса за извођење одговарајућих програма образовања,
б) упис полазника,
ц) реализација плана и програма образовања,
д) праћење извођења програма образовања и предузимање мјера које су потребне за унапређивање те дјелатности,
е) планирање средстава за финансирање програма образовања,
ф) организовање испита и
г) издавање јавних исправа.

Члан 24.
(План образовања одраслих)

(1) План образовања одраслих је стратешки документ којим се утврђује општи јавни интерес у обављању дјелатности образовања одраслих.
(2) Средњорочни трогодишњи план образовања одраслих из става (1) овог члана, на приједлог Министарства, доноси Влада уз могућност измјена и допуна на годишњем нивоу.
(3) Припремање плана образовања одраслих врши Министарство, на основу прибављених података и исказаних потреба од стране Службе за запошљавање Босанско-подрињског кантона Горажде, Министарства за привреду Босанско-подрињског кантона Горажде, Привредне коморе, обртничке коморе и Удружења послодаваца Босанско-подрињског кантона Горажде, органа јединице локалне самоуправе, надлежних министарстава, као и на основу сопствених сазнања.
(4) План образовања утврђује:

а) приоритетне образовне области образовања одраслих;
б) распоређивање програма образовања одраслих на јединице локалне заједнице;
ц) оквирни обим средстава за образовање одраслих;
д) програме рада и динамику њиховог остваривања.

Члан 25.
(Програм образовања одраслих)

(1) Програм образовања одраслих је службени документ којим се утврђују наставни садржаји који ће се реализовати у том процесу, а који доноси Министарство, на приједлог релевантних институција и структура, ако је ријеч о формалном образовању, док програме неформалног образовања доноси установа која организује такав вид образовања.
(2) Програмом образовања одраслих се прописују наставне области и форме наставног рада, као и методичко-дидактичка упутства за њихову реализацију, а за неформално образовање се предлажу наставне области и форме наставног рада, као и методичко-дидактичка упутства за њихову реализацију.
(3) Програм образовања одраслих је прилагођен одговарајућем степену образовања, као и доби полазника, њиховом претходном образовању, знању, вјештинама и способностима.
(4) Програм образовања одраслих је прилагођен одраслим са посебним образовним потребама (одрасли са потешкоћама у учењу и другим тешкоћама узрокованим емоционалним, социјалним, језичким и културолошким препрекама, те одрасли са инвалидитетом).

Члан 26.
(Сврха програма образовања одраслих)

(1) Образовање одраслих обухвата програме образовања којима одрасли стичу кључне стручне компетенције и квалификације потребне за лични и професионални развој ради запошљавања, односно допуне знања, вјештина и способности:

а) читања, писања и рачунања,

б) владања матерњим и страним језицима,
ц) владања информационо-комуникационом технологијом,
д) за рад у струци,
е) за подузетништво и менаџмент,
ф) креативног изражавања и судјеловања у културним и умјетничким догађајима,
г) за одговорно обављање темељних грађанских права и дужности и знања о активном грађанству,
х) за очување и заштиту околине, посебне социјалне вјештине и способности, те друга знања, вјештине и ставови.

Члан 27.
(Садржај Програма образовања одраслих)

(1) Програмом образовања утврђује се:

а) назив програма,
б) наставни садржаји,
ц) облик извођења програма,
д) трајање програма и начин провјере,
е) завршетак програма и могућности даљег напредовања и усавршавања (хоризонтална и вертикална проходност),
ф) школска или стручна спрема или занимање или опис знања, вјештина и способности које се стичу завршетком програма,
г) услови за упис,
х) кадровски, дидактички и просторни услови за реализацију програма,
и) кадровски потенцијали за реализацију наставних садржаја,
ј) педагошке основе са нагласком на дидактичко-методичке захтјеве за реализацију програма,
к) праћење, вредновање и евалуација програма и постигнућа.

(2) Програм из става (1) овог члана прилагођен је циљној групи.
(3) Програм преквалификације одраслих проводи се у складу са јавно важећим програмом.
(4) Програмом оспособљавања утврђује се минимум претходног образовања, знања и вјештина неопходних за успјешно похађање програма.
(5) Програмом усавршавања утврђују се и додатна знања и вјештине у одређеној области у односу на тренутну квалификацију полазника.

Члан 28.
(Одобравање извођења програма образовања одраслих)

(1) Захтјев за одобравање програма у систему формалног образовања одраслих, институција регистрована за ту дјелатност подноси Министарству.
(2) Уз захтјев се прилажу:

а) програм образовања одраслих, уколико до тада није јавно важећи,
б) докази о компетенцијама стручних лица која ће реализовати програме образовања,
ц) докази о обезбијеђености адекватног простора, опреме и наставних средстава,
д) докази о обезбијеђености материјалних средстава за извођење програма образовања,
е) доказ о уплати накнаде на име трошкова провођења поступка провјере испуњености услова за рад.

(3) Влада, на приједлог Министарства, доноси одлуку о висини накнаде из става (2) тачка е. овог члана.
(4) Рјешење о испуњености услова за извођење програма образовања којим се додјељује акредитација доноси Министарство.
(5) Против рјешења из става (4) овог члана може се изјавити жалба Влади Кантона у року од 15 дана од дана достављања истог.
(6) Правилник којим се прецизније уређује процес и начин провјере испуњености услова за рад и акредитацију доноси Министарство.

Члан 29.
(Начини извођења програма за образовање одраслих и предавачи)

(1) Програм се може изводити: редовном наставом, консултативно-инструктивном наставом, дописно-консултативном наставом, отвореном наставом, теленаставом, наставом на даљину, мултимедијски те на други примјерен начин.
(2) Програм може имати модуларну структуру.
(3) Програм изводе: учитељи, наставници, професори, стручни сарадници, предавачи, тренери, водитељи и други андрагошки кадрови.
(4) Андрагошки кадрови морају испуњавати услове прописане програмом.

Члан 30.
(Извођачи програма образовања одраслих)

(1) Задатак извођача програма образовања одраслих је да осигурају уважавање општих начела и циљева образовања одраслих, остваривање и унапређивање програма образовања одраслих.
(2) Наставник је лице које остварује наставу и друге облике образовног рада у основној и средњој школи у складу са Законом, посебним законом и овим Законом.
(3) Предавач, тренер, водитељ, инструктор и други су лица која, осим одговарајућег образовања утврђеног стандардом квалификације, имају компетенције утврђене програмом активности образовања одраслих и андрагошке компетенције.

Члан 31.
(Програми формалног образовања одраслих)

Програми формалног образовања одраслих обухватају:

а) основно образовање одраслих,
б) програме за стицање средње стручне спреме,
ц) програме за стицање високе стручне спреме,
д) програме за стицање првог занимања,
е) програме преквалификације,
ф) програме доквалификације,
г) програме оспособљавања.

Члан 32.
(Програми неформалног образовања одраслих)

Програми неформалног образовања одраслих обухватају:

а) програме оспособљавања,
б) програме усавршавања,
ц) програме заштите околине и екологије,

д) програме страних језика,
е) програме обуке за рад на рачунару,
ф) програме предузетништва и менаџмента,
г) програме рада у струци,
х) програме из познавања науке и технологије,
и) програме креативног и умјетничког изражавања, и
ј) програме за стицање других знања, вјештина и способности потребних за одређене послове,
к) програме који настају у складу са захтјевима и потребама тржишта рада.

Члан 33.
(Огледни програми)

(1) Када постоји потреба због увођења организационих промјена, примјене савремене технологије, захтјева тржишта рада за дефицитарним занимањима, програми образовања или дијелови програма могу се уводити и провјеравати огледним програмом, на приједлог установе, удружења послодаваца, привредне коморе, обртничке коморе, завода за запошљавање или других заинтересираних организација.
(2) Организатора образовања одраслих који ће изводити огледни програм одређује Министарство.
(3) Извођење огледног програма прати Педагошки завод.

Члан 34.
(Коморе и Удружења послодаваца)

(1) Привредне коморе, обртничке коморе и удружења послодаваца предлажу занимања за која се припремају одговарајући програми из члана 33. овог Закона.
(2) Привредне коморе, обртничке коморе и удружења послодаваца:

а) организовају савјетовања и специјализације за запослене;
б) учествују у конципирању програма учења уз рад;
ц) предлажу стандарде практичних знања;
д) предлажу програме усвршавања и оспособљавања;
е) воде регистар послодаваца код којих се обавља практичан рад.

(3) Начин провјере и верификације коморе и послодаваца код којих се обавља практичан рад, садржај и начин вођења регистра послодаваца утврђује се правилником који доноси Министарство на приједлог привредне коморе.

Члан 35.
(Програми образовања одраслих који се реализирају кроз практичан рад)

(1) Програми образовања који се реализирају кроз практичан рад могу се остварити код организатора образовања, код другог организатора образовања или послодавца.
(2) Ако се практичан рад изводи у објектима који не припадају организатору образовања, међусобна права и обавезе организатора образовања и другог организатора образовања или послодавца уређују се уговором, а међусобна права полазника образовања и другог организатора образовања или послодавца уговором о практичном раду.

Члан 36.
(Оспособљавање код послодаваца)

(1) Послодавац може, ради прилагођавања тржишним захтјевима и промјенама, новим технолошким и радним процесима, организовати различите облике оспособљавања и усавршавања запослених.
(2) Лица из става (1) овог члана могу у складу са овим Законом да цертифицирају стечено знање, вјештине и способности у јавној установи - школи именованој од стране Владе, која о томе издаје јавну исправу.

Члан 37.
(Годишњи програм рада)

На основу Програма образовања одраслих из члана 31. овог Закона, установе које врше образовање одраслих доносе годишњи програм рада за сваку школску годину.

Члан 38.
(Верификација информално стеченог знања и вјештина)

Знања и вјештине стечене путем информалног и самоусмјереног учења верификују се у складу са овим Законом, полагањем испита у јавној установи - школи коју одреди Влада.

Члан 39.
(Компетенције и квалификације)

(1) Компетенције, у смислу овог Закона, јесу способност употребе стечених знања, вјештина и ставова у различитим животним ситуацијама.
(2) Кључне компетенције, у смислу овог Закона, јесу способност употребе стечених знања, вјештина и ставова, неопходних за лични, социјални и професионални развој и даље учење.
(3) Стручне компетенције, у смислу овог Закона, јесу способност употребе стечених знања, вјештина и ставова, неопходних за обављање радних активности.
(4) Квалификација, у смислу овог Закона, јесте формално признање стечених кључних и стручних компетенција утврђених стандардима, у складу са овим Законом.
(5) Компетенције и квалификације могу да се стичу формалним и неформалним образовањем и информалним учењем.

Члан 40.
(Стандард квалификације)

(1) Стандард квалификације, у смислу овог Закона, обухвата стандард кључних и стандард стручних компетенција и услове за њихово достизање.
(2) Стандард кључних компетенција, у смислу овог Закона, обухвата опште стандарде постигнућа и посебне стандарде постигнућа у основном и у општем средњем и умјетничком образовању одраслих.
(3) Стандард стручних компетенција, у смислу овог Закона, обухвата посебне стандарде постигнућа (исходе учења) утврђених за стручно образовање и обучавање.
(4) Услови из става (1) овог члана односе се на: одрасле који се укључују у образовну активност, простор, опрему и кадрове организације код којих се стичу, односно признају компетенције и квалификације и поступке за признавање претходног учења.

Члан 41.
(Начин стицања квалификације)

(1) Одрасли могу стећи квалификацију или њен дио, кључне или стручне компетенције, у складу са утврђеним стандардом код јавно признатог организатора активности.
(2) Одрасли могу стећи квалификацију или њен дио, кључне или стручне компетенције, у складу с утврђеним стандардом и у поступку за признавање претходног учења код јавно признатог организатора активности који има рјешење за обављање активности из члана 14. став (1) овог Закона.

ДИО ПЕТИ
КАНДИДАТИ, ПОЛАЗНИЦИ, ИСПИТИ И АНДРАГОШКИ КАДРОВИ

Члан 42.
(Полазник/ца образовања)

(1) Одрасли који се уписују у програм образовања за одрасле стичу статус полазника образовања, а статус кандидата укључивањем у поступак признавања претходног учења.
(2) Полазник образовања одраслих у смислу овог Закона може бити лице старије од 15 година које није завршило основно образовање, односно лице које је старије од 18 година, а да при том нема статус ученика или студента.

Члан 43.
(Права и обавезе запосленог полазника програма образовања)

(1) Запослени полазник програма образовања има право на одсуство са посла ради образовања и оспособљавања, у зависности од сложености и дужине трајања програма образовања, у складу са законом и актом послодавца.
(2) Међусобна права и обавезе између запосленог полазника образовања и послодавца уређују се уговором или другим актом послодавца.

Члан 44.
(Упис полазника)

(1) Упис полазника у програме формалног образовања одраслих врши се по основу конкурса, који објављује организатор образовања одраслих.
(2) Програмом образовања одраслих прописују се општи и посебни услови које мора испуњавати полазник, образовања одраслих.
(3) Поред општих и посебних услова утврђених програмом образовања одраслих, конкурс садржи и:

а) број мјеста за упис,
б) број и назив акта о одобравању извођења програма образовања,
ц) начин извођења програма образовања и форме наставе,
д) трајање програма образовања и услова за његово завршавање,
е) назив и значај јавне исправе која се издаје по завршетку програма образовања,
ф) висину школарине по поједином полазнику образовања, односно по испиту, уколико образовање није финансирано или суфинансирано из јавних прихода,
г) попис потребне документације за упис.

(4) Ако се на конкурс пријави више кандидата него што их је могуће уписати у програм образовања одраслих, организатор програма образовања је дужан да приликом избора кандидата узима у обзир степен испуњености услова у погледу претходног образовања, искуства или посебних психофизичких активности.
(5) Упис полазника може се извршити и без конкурса, а на основу директног споразума који се доказује уговором између послодавца и установе за образовање одраслих.
(6) Услове уписа за неформалне програме образовања одређује организатор образовања.

Члан 45.
(Уговор о образовању)

(1) Организатор образовања и полазник, односно наручилац услуге, закључују уговор о образовању и оспособљавању у писаној форми, којим се уређују њихова међусобна права и обавезе.
(2) Уговор о образовању и оспособљавању обавезно садржи сљедеће основне елементе:

а) права и обавезе организатора у циљу осигурања квалитетног образовања и оспособљавања полазника,
б) права и обавезе полазника у складу са програмом образовања те право да самостално напусти програм образовања или се испише из институције за образовање одраслих,
ц) дефинисану цијену реализације програма образовања и опис трошкова образовања и оспособљавања,
д) трајање програма образовања и оспособљавања,
е) начин раскида уговора,
ф) начин рјешавања спорова,
г) надлежност суда у случају спора.

Члан 46.
(Оцјењивање полазника и издавање исправа)

(1) Оцјењивање полазника образовања одраслих за стицање основног и средњег образовања врши се у складу са прописима који регулишу те области образовања, ако овим Законом није другачије одређено.
(2) Полазнику програма основног образовања након завршеног од првог (I) до петог (V) разреда издаје се књижица, након завршеног од шестог (VI) до осмог (VIII) увјерење, а након завршеног деветог (IX) разреда, свједоџба.
(3) Полазнику програма средњег образовања одраслих за стицање средње стручне спреме на крају сваког завршеног разреда издаје се свједоџба, а након завршног испита свједоџба о завршном испиту или диплома.
(4) Полазнику програма преквалификације и доквалификације по завршетку програма издаје се свједоџба о завршном испиту, односно дипломе о стицању квалификације.
(5) Полазнику који заврши јавно важећи програм оспособљавања издаје се увјерење о оспособљености.
(6) Полазнику који заврши јавно важећи програм усавршавања издаје се увјерење о усавршавању.

Члан 47.
(Рокови формалног образовања)

(1) Организатор формалног образовања одраслих своје активности проводи у роковима и складу са овим Законом.
(2) Извођење програма за стицање основног образовања за одрасле траје за први (I), други (II), трећи (II), четврти (IV) и пети (V) разред по три мјесеца, за шести (VI), седми (VII), осми (VIII) и девети (IX) разред по шест мјесеци.
(3) Извођење програма за стицање средње стручне спреме одраслих траје годину мање од извођења програма за образовање редовних ученика.
(4) Извођење програма преквалификације траје најмање шест мјесеци.
(5) Извођење јавно важећег програма оспособљавања траје најмање 120 сати, осим у случајевима одговора на хитне потребе тржишта рада из дијела седам овог Закона.

Члан 48.
(Рокови неформалног образовања)

(1) Извођење неформалног програма образовања није временски ограничено.
(2) Неформално образовање одраслих се проводи, према исказаној потреби, током цијеле године у складу са законом.

Члан 49.
(Заснивање радног односа у установама за образовање одраслих)

(1) Андрагошки кадрови заснивају радни однос у установама за образовање одраслих у складу са одредбама Закона о раду.
(2) У случају када рад андрагошког кадра не прелази половину пуног радног времена, установа за образовање одраслих може с андрагошким запосленником склопити уговор о дјелу.

Члан 50.
(Стручно усавршавање)

(1) Андрагошки кадрови имају право и обавезу стручног и андрагошког усавршавања.
(2) Установа за образовање одраслих дужна је једном годишње организовати андрагошко стручно усавршавање за своје упосленике.

Члан 51.
(Доказивање знања, вјештина и способности)

(1) Полазници програма образовања обавезно полажу испит провјере знања из сваке области прописане програмом образовања.
(2) Лица која су знања и вјештине стекла у процесу информалног учења или у процесу самоусмјереног учења, имају право да кроз форму испита покажу степен оспособљености за обављање одређених послова, на основу чега могу стећи одговарајући цертификат.
(3) Одрасли могу доказати знања, вјештине и способности, неовисно о начину на који су стечена, полагањем испита.
(4) Испите из става (3) овога члана организује и проводи установа за образовање одраслих која изводи програм за стицање истих знања, вје-

штина и способности и која добије овлаштење Министарства за провођење испита за верификовање претходно стеченог знања, вјештина и компетенција кроз неформално образовање или информално учење.

(5) За организовање испита из става (4) овог члана установа формира комисију стручњака дефинисаних програмом обуке.

(6) Комисија из става (5) овог члана има три члана.

(7) Министарство посебним актом прописује начин организовања, надзора и провођења испита из става (3) овог члана, као и форму и садржај јавних исправа које се могу стећи кроз програме образовања.

Члан 52.
(Помоћнички и мајсторски испит и испит за обављање обрта)

(1) Полагање помоћничких испита, мајсторских испита и испита о стручној оспособљености за обављање везаних обрта, назив, садржај и облик исправе која се стиче полагањем наведених испита и надзор над законитошћу организовања и провођења испита проводи се у складу са одредбама Закона о обрту и сродним дјелатностима ("Службене новине Федерације БиХ", број 35/09, 52/02, 29/03 и 11/05).

(2) Програм за полагање мајсторског испита за свако занимање доноси Министарство.

ДИО ШЕСТИ
АНДРАГОШКА ДОКУМЕНТАЦИЈА И ЕВИДЕНЦИЈЕ О ОБРАЗОВАЊУ ОДРАСЛИХ

Члан 53.
(Документација)

(1) Установе за образовање одраслих воде андрагошку документацију.

(2) Садржај, облик те начин вођења и чувања андрагошке документације прописује Министарство.

Члан 54.
(Евиденција)

(1) У установама за образовање одраслих, програмима, полазницима, радницима води се евиденција, те евиденције о другим подацима важним за праћење стања и развој дјелатности.

(2) Садржај и начин вођења евиденција из става (1) овога члана прописује Министарство.

ДИО СЕДМИ
ОБУКА ОДРАСЛИХ У ЦИЉУ ОДГОВОРА НА ХИТНЕ ПОТРЕБЕ ТРЖИШТА РАДА

Члан 55.
(Захтијев за организовање брзе обуке)

1) У циљу одговора на хитне потребе тржишта рада послодавац може Министарству поднијети захтијев за организовање брзе обуке.

2) Уз захтијев је потребно доставити сљедеће податке:

   а) потребан број кандитата за обуку
   б) врста обуке
   ц) трајање обуке
   д) образложење потебе за хитном обуком

Члан 56.
(Обавезе Министарства)

(1) Министарство ће цијенити захтијев о хитности потребе тржишта рада, те у случају да оцијени да је исти оправдан, а у складу са постојећим ресурсима, донијети одлуку о испуњавању услова те предузети сљедеће активности:

   а) У року од 7 дана од дана достављеног захтијева остварити сарадњу са Службом за запошљавање, те дефинисати потребну структуру кандидата са којима располаже Служба за запошљавање, односно утврдити потенцијални број кандитада за приступање обуци.
   б) У року од 30 дана од дана достављеног захтјева донијети наставни план и програм у складу са ЕУ ВЕТ модуларним принципима, а који ће бити припремљен у сарадњи са послодавцем у складу са потребним исходима учења;
   ц) У року од 30 дана од дана достављања захтјева одредити образовну установу која ће вршити стручно теоријску наставу.

(2) Против одлуке Министарства из става (1) овог члана може се изјавити жалба Влади Кантона у року од 15 дана од дана достављања исте.

Члан 57.
(Трајање обуке)

(1) Обука из претходног члана не може бити краћа од 70 сати (теоријске и практичне наставе).
(2) Трајање обуке ће се утврдити у наставном плану и програму за сваку врсту обуке посебно.

Члан 58.
(Полагање испита и цертифицирање)

(1) Образовна установа која врши обуку, организује полагање испита у складу са овим Законом.
(2) Кандидатима који успјешно положе испит образовна установа издаје цертификат који је прописан од стране Министарства и исти се објављује у „Службеним новинама Босанско-подрињског кантона Горажде".

Члан 59.
(Правилник о условима и начину обуке одраслих у циљу одговора на хитне потребе тржишта рада)

Министарство ће у року од 6 мјесеци од дана ступања на снагу овог Закона донијети Правилник о условима и начину обуке одраслих у циљу одговора на хитне потребе тржишта рада.

ДИО ОСМИ
ПРАЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ

Члан 60.
(Вијеће за образовање одраслих)

(1) У праћењу и остваривању образовања одраслих учествују вијеће за

образовање одраслих (у даљем тексту: вијеће), ради ефикаснијег праћења и остваривања образовања одраслих, за чији се рад обезјеђују и финансијска средства.

(2) Кантон може формирати вијеће за образовање одраслих и као дио постојећег социо-економског вијећа.

Члан 61.
(Задаци Вијећа за образовање одраслих)

Вијеће је стручно и савјетодавно тијело које има сљедеће задатке:

а) Предлаже план образовања одраслих за период од једне године у складу са трогодишњим средњорочним планом, уз претходно прибављено мишљење Службе за запошљавање, Привредне коморе, Обртничке коморе, Удружења послодаваца и надлежних министарстава;
б) Прати стање и предлаже мјере за развој образовања одраслих;
ц) Предлаже, односно даје мишљења на приједлоге законских и других прописа;
д) Предлаже финансирање програма образовања одраслих за које се осигуравају средства у Буџету.

Члан 62.
(Једногодишњи план образовања одраслих)

(1) План образовања из члана 60. тачка а. утврђује:

а) министарства која су надлежна за образовање одраслих;
б) приоритетне образовне области образовања одраслих;
ц) програме рада и динамику њиховог остваривања;
д) распоређивање програма образовања одраслих на јединице локалне самоуправе;
е) оквирни обим средстава за образовање одраслих.

(2) План образовања одраслих доноси Министарство уз претходну сагласност Владе.

(3) План образовања одраслих доноси се најкасније до 31.марта текуће године.

Члан 63.
(Именовање и начин рада Вијећа за образовање одраслих)

(1) Вијеће чине предсједник и најмање пет чланова, које именује Влада Кантона, на приједлог Министарства на период од четири године, водећи рачуна о заступљености установа за образовање одраслих, послодаваца и синдиката.

(2) Приједлог кандидата за чланове и предсједника Вијећа подносе руководиоци тијела државне управе, јединице локалне самоуправе, установе за образовање одраслих, пословно – стручне организације, синдикати и удружења послодаваца који имају статус социјалног партнера.

(3) Начин рада Вијећа уређује се пословником.

(4) Чланови Вијећа имају право на накнаду за свој рад у складу с одлуком коју доноси Министарство.

Члан 64.
(Одговорност за провођење образовања и обуке одраслих)

(1) Стручна обука и образовање одра-

слих је заједничка одговорност Кантона, јединица локалне самоуправе, послодаваца, запосленика, привредних и стручних асоцијација, удружења, научно-истраживачких и образовних институција и појединаца.

(2) Ради прилагођавања индустријским промјенама, Влада Кантона ће осигурати подршку развоју система цјеложивотног учења кроз:

а) обуку и преквалификацију у циљу лакше интеграције и реинтеграције радника у тржиште рада;

б) олакшавање приступа образовању и охрабривање мобилности инструктора, тренираних, а посебно младих људи,

ц) подршку кооперацији у организацији образовања, обуке и тренинга између образовних институција, социјалних партнера и предузећа,

д) оспособљавање за запошљавање уз обуку уз рад, обуку незапослених одраслих лица, оспособљавање за запошљавање кроз даље образовање и обуку, доквалификацију и преквалификацију,

е) омогућавање образовања и стицање знања и вјештина које одговарају личним могућностима, потребама, захтјевима рада и посла, радном и друштвеном окружењу, те животном добу појединца,

ф) промовисање креативности, конкурентности, упошљивости и духа предузетништва, омогућавање прилагођавања на технолошке промјене и потребе за савременим вјештинама доприносећи тиме укупној продуктивности друштва,

г) мјере на постизању основних образовних компетенција за што већи број особа у области интернета, друштвених мрежа, других дигиталних знања, вјештине и комуникација, комуникације на страном језику, основних знања о науци и технологији,

х) културну свјесност и изражавање, друштвене и грађанске компетенције,

и) укључивање у процес образовања људи свих доби, укључујући и оне са посебним потребама, маргинализоване социјалне групе, без обзира на њихов друштвено-материјални статус, борбу против друштвене искључености условљене ниским нивоом првобитног образовања, незапосленошћу и изолацијом у руралној средини,

ј) допринос личном интелектуалном и духовном развоју одрасле особе кроз остварење веће личне испуњености, побољшаног здравља и добробити појединца, као и појачаног самопоштовања, стварање свјести и поштовања за људска права и демократију, као и осјетљивости за друге људе и културе.

Члан 65.
(Обавезе Министарства)

(1) Министарство ће, у року од два мјесеца од дана ступања на снагу овог Закона, успоставити и ажурно водити Регистар из члана 18. овог

Закона.

(2) Министарство је задужено за праћење, развој, вредновање и унапређење система образовања одраслих.

(3) У обављању дјелатности из става (2) овога члана:

а) објављује конкурсе за извођење одговарајућих програма образовања који се финансирају из Буџета Кантона;
б) проглашава програме јавно важећим;
ц) обавља аналитичке и развојне послове у области образовања одраслих;
д) усклађује приједлоге стручних тијела;
е) обавља надзор над радом установа за образовање одраслих;
ф) обавља стручну и савјетодавну дјелатност;

(4) Министарство за образовање ће у року шест мјесеци од дана ступања на снагу овог Закона донијети сљедеће правилнике:

а) Правилник за израду и издавање цертификата,
б) Правилник о минималним условима, површини и стандардима просторија,
ц) Правилник о финалном испитивању,
д) Правилник о поступку утврђивања услова о садржају и начину вођења регистра институција за образовање одраслих из члана 18. овог Закона.
е) Правилник о условима и начину обуке одраслих у циљу одговора на хитне потребе тржишта рада.

ДИО ДЕВЕТИ
ФИНАНСИРАЊЕ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ

Члан 66.
(Носиоци трошкова програма образовања)

(1) Трошкови за стицање основног образовања одраслих који имају мјесто пребивалишта у Кантону дуже од 12 мјесеци осигуравају се из Буџета Кантона и донаторских извора.

(2) За лица која се налазе на евиденцији незапослених лица Службе за запошљавање Босанско-подрињског кантона Горажде *(у даљем тексту: Служба за запошљавање)*, а која имају највише завршени четврти (IV) степен образовања и која су на приједлог Службе за запошљавање упућена на обуку јавно признатих програма образовања одраслих, обуку лица са онеспособљењем и верификацију информално стечених знања и вјештина, носилац трошкова образовања је Служба за запошљавање.

(3) За стицање осталих видова образовања и оспособљавања одраслих, трошкове образовања сносе полазници програма образовања, послодавци, завод/службе за запошљавање или друга заинтересована правна и физичка лица.

(4) Лица млађа од 18 (*осамнаест*) година не могу бити носиоци трошкова програма образовања, изузев у случајевима прописаним овим Законом.

Члан 67.
(Значај и финансирање)

(1) Образовање одраслих је заједничка

одговорност Кантона, јединица локалне самоуправе, послодаваца, запосленика, привредних и стручних асоцијација, удружења, образовних установа и појединаца.

(2) Средства за финансирање образовања одраслих могу бити обезбијеђена из јавних средстава, средстава послодаваца, полазника и других извора у складу са законом.

Члан 68.
(Средства која осигурава Буџет Кантона)

(1) У Буџету Кантона обавезно се осигуравају средства за:

а) трошкове извођења програма основног образовања одраслих;
б) трошкове праћења, унапређивања и развоја образовања одраслих.

(2) У Буџету Кантона се могу осигурати средства за трошкове извођења програма средњошколског образовања одраслих лица која имају завршену само основну школу те друге програме образовања у складу са Планом образовања одраслих из члана 24. овог Закона.

Члан 69.
(Средства која осигурава јединица локалне самоуправе)

(1) У буџету јединице локалне самоуправе осигуравају се средства за:

а) инвестиције и инвестиционо одржавање у установама за образовање одраслих којима је оснивач;
б) материјалне трошкове пословања у сврху обављања дјелатности образовања одраслих у установама за образовање одраслих којима је оснивач.

(2) У буџету јединице локалне самоуправе могу се осигурати средства за трошкове извођења програма.

Члан 70.
(Средства јавних установа)

Средства јавних установа основаних од стране Кантона могу се користити за финансирање или суфинансирање акредитованих програма образовања или нових програма образовања који су посебно дизајнирани за одређене категорије лица и који се проводе у складу са Планом стручне обуке и образовања одраслих.

Члан 71.
(Средства финансирања из других извора)

Трошкови образовања одраслих који нису покривени из јавних средстава могу бити финансирани из средстава полазника програма образовања, послодаваца, завода/служби за запошљавање, кроз посебне пројекте, као и средстава других заинтересираних правних и физичких лица.

Члан 72.
(Финансијски подстицаји)

Из Буџета Кантона и буџета јединица локалне самоуправе могу се одобрити финансијски подстицаји установама за образовање одраслих за:

а) опремање наставним и другим материјалним средствима;
б) развој и провођење програма.

Члан 73.
(Грантови)

Пројекти у оквиру којих је планирана имплементација програма обуке и образовања одраслих који се проводе на подручју Кантона, имају право на суфинансирање трошкова из Буџета Кантона до 20% буџета пројекта уколико је финансирање већинског дијела пројекта одобрено из средстава ЕУ / ИПА.

Члан 74.
(Додјељивање средстава)

Средства из буџета Кантона, односно буџета јединица локалне самоуправе из чланова 69, 70, 71. 72. и 73. овога Закона додјељују се установама за образовање одраслих на основу јавног позива.

Члан 75.
(Утврђивање цијене трошкова програма образовања)

(1) Цијене трошкова образовања одраслих и провјере знања утврђују се посебним актом који доносе организатор програма образовања.
(2) Сагласност на акт из става (1) овог члана за институције које проводе формално образовање даје Министарство.

ДИО ДЕСЕТИ
ПРАЋЕЊЕ И НАДЗОР НАД ПРОВОЂЕЊЕМ ОВОГ ЗАКОНА

Члан 76.
(Надзор)

(1) Управни и стручни надзор над провођењем овог Закона проводи Министарство, на начин прописан овим и другим законима.
(2) Инспекцијски надзор над примјеном овог Закона и других прописа донесених на основу њега врши ресорна кантонална инспекција.

ДИО ЈЕДАНАЕСТИ
КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 77.
(Казнене одредбе)

(1) Новчаном казном у износу од 500 до 2.000 КМ ће да се казни за прекршај свако лице које:

а) супротно члану 45. став (1) пропусти да основне одредбе уговора закључи писмено или не закључи уговор тачно, комплетно, на прописан начин и правовремено;
б) супротно члану 45. став (2) пропусти да испуни обавезе у циљу осигурања квалитетног образовања и оспособљавања полазника,

(2) Новчаном казном у износу од 1.000 до 5.000 КМ ће да се казни за прекршај организатор програма образовања одраслих, ако:

а) не обавља дјелатност у складу са програмима образовања одраслих из чланова 31, 32, 33. и 35.
б) не закључи уговор са полазником образовања одраслих у складу са чланом 45. или пропусти да то уради правовремено
ц) изврши наплату трошкова за стицање основног образовања од полазника образовања супротно члану 66.

д) супротно члану 19. став (1) пропусти водити документацију и евиденцију о завршеном образовању по јавно важећим програмима

(3) Новчаном казном у износу од 2.000 до 10.000 КМ казнит ће се за прекршај правно лице уколико средства јавних прихода из чланова 69, 70, 71. 72. и 73. намијењена за финансирање/суфинансирање активности образовања одраслих користи у друге сврхе, уз обавезу враћања цјелокупног износа добивених средстава.

(4) Новчаном казном од 1.000 до 3.000 КМ ће да се казни и одговорно лице у институцији за прекршаје из става (1), (2) и (3) овог члана.

(5) За прекршаје из ставова (1) и (2) овог члана институцији може се изрећи и заштитна мјера забране извођења програма у трајању од једне до три године.

ДИО ДВАНАЕСТИ
ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 78.
(Усклађивање аката)

(1) Ступањем на снагу овог Закона, установе из члана 8. овог Закона дужне су да у року од једне године ускладе своја општа акта са овим Законом.

(2) Ступањем на снагу овог Закона престају са примјеном одредбе Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Босанско-подрињског кантона Горажде" број: 10/11) које се односе на обуку и образовање одраслих, као и Правилник о образовању и обуци одраслих („Службене новине Босанско-подрињског кантона Горажде" број: 8/13).

Члан 79.
(Ступање на снагу)

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објаве у „Службеним новинама Босанско-подрињског кантона Горажде".

Број:01-02-326/15
12.05.2015.године
Г о р а ж д е

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋА
СКУПШТИНЕ
Аида Обуђа,с.р.

265

На основу поглавља IV, одјељак А, члана 23. Устава Босанско-подрињског кантона Горажде ("Службене новине Босанско-подрињског кантона Горажде", број: 8/98, 10/00 и 5/03), члана 31. Закона о унутрашњим пословима Босанско-подрињског кантона Горажде ("Службене новине Босанско-подрињског кантона Горажде", број: 9/10) и чланова 106. и 108. Пословника Скупштине Босанско-подрињског кантона Горажде ("Службене новине Босанско -подрињског кантона Горажде", број: 10/08 и 1/15), Скупштина Босанско-подрињског кантона Горажде, на 4. редовној сједници, одржаној 12.05.2015. године, **д о н о с и:**

О Д Л У К У
О РАЗРЈЕШЕЊУ ЧЛАНА НЕЗАВИСНОГ ОДБОРА

Члан 1.

Разрјешава се чланства Незави-